

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Nadežda Budimović, Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Zlatko Čobović, Jelena Petković, Tamara Skrozza, Filip Švarn, Ana Martinoli i Sanja Pavlović, na sednici održanoj 30. 11. 2023. godine, jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom „UMALO IZBILA TUČA: Bojan Elek optužio Igora Bandovića da je ukrao 300.000 evra od sponzora“, objavljenim 21. oktobra 2023. godine, „Alo.rs“

1.prekršio je tačke 1, 2, 3, 4 i 5 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije o obavezi novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije, da pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja, da naznači izvor informacija koje prenosi, kao i tačku po kojoj je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina,

2.prekršio je i tačku 1 Odeljka V (Novinarska pažnja), po kojoj je novinar obavezan da poslu pristupa sa dužnom profesionalnom pažnjom.

3.prekršio je i tačku 1 Odeljka VII (Poštovanje privatnosti) o obavezi novinara da poštuje privatnost, dostojanstvo i integritet ljudi o kojima piše.

Nalaže se portalu „Alo.rs“ da ovu odluku objavi u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Advokati Igora Bandovića podneli su žalbu Savetu za štampu zbog teksta kojim su, po njihovom mišljenju, prekršene sve tačke poglavlja I, tačka 3 poglavlja IV, tačke 1, 2 i 3 poglavlja V i tačka 1 poglavlja VII. Advokati u žalbi iznose tvrdnju da status Beogradskog centra za bezbednosnu politiku ne odgovara određenim „krugovima“, koji pokušavaju da diskredituju i tu organizaciju i čoveka koji je na njenom čelu. Portal iznosi neistinite informacije, pozivajući se u tekstu na očevice o kojima se ništa ne zna i čiji identitet nije proverljiv, a nema ni više strana. Bandoviću je prekršeno i pravo na pretpostavku nevinosti, jer je optužen za sukob sa saradnikom, zatim da se u radu rukovodi svojim ličnim interesima, da je sklon alkoholizmu i da ulazi često u konflikte sa saradnicima. U žalbi se navodi i da su prekršene tačke Kodeksa koje se odnose na profesionalnu pažnju, kao i da je redakciji

Kraljice Natalije 28
11000 Beograd
tel: (011) 30 67 320
www.savetzastampu.rs

dostavljen demanti u kojem je jasno naznačeno da je jedini cilj teksta omalovažavanje i diskreditovanje Igora Bandovića, a koji „Alo.rs“ nije objavio.

U odgovoru na žalbu, advokat redakcije osporio je sve navode žalioca. Naveo je da je neozbiljna tvrdnja da je Bandoviću prekršena pretpostavka nevinosti, jer u tekstu nije optužen ni za kakvo krivično delo. Tekstom je, kako se ističe, verodostojno, blagovremeno i potpuno obavestena javnost o događaju od interesa za javnost – Beogradskoj bezbednosnoj konferenciji koja je održana od 11. do 13. oktobra 2023. Tom prilikom nije prekršena nijedna odredba Kodeksa i ispoštovana su sva pravila profesionalne etike. Cilj napisa nije bio da bilo koga omalovaže, već da izveste javnost o događaju od interesa za javnost. Advokat je ukazao i na to da je u žalbi navedena detaljna biografija žalioca, ali ne i jasni i precizni razlozi koji se odnose na povrede Kodeksa, već je reč o paušalnim navodima iz kojih nije moguće utvrditi čime je prekršen Kodeks. Jedina konkretna primedba odnosi se na „fantomske izvore“, ali je to neosnovano i neumesno, jer novinari nemaju obavezu da otkriju izvore, ni po zakonu, ni po kodeksu. Demanti nije objavljen jer ne ispunjava zakonske uslove – ne sadrži činjenice već mišljenje i ne osporava se tačnost informacije.

Tekstom je, po mišljenju članova Komisije, prekršeno više tačaka Kodeksa novinara Srbije. Suprotno tvrdnjama advokata, autor teksta ne izveštava o održavanju Beogradske bezbednosne konferenciju, već o svađi do koje je navodno došlo među organizatorima skupa. Komisija smatra da je javni interes u ovom slučaju veoma upitan, kao i da cilj teksta nije bio da čitaocima istinito, objektivno i blagovremeno informiše o konferenciji, već da diskredituje organizatore. Pojedini članovi Komisije su lično upoznati sa događajem o kojem portal izveštava i mogu da potvrde da do rasprave nije došlo iz razloga koji su navedeni u tekstu.

Osim toga tekstu se teško mogu razdvojiti činjenice od pretpostavki i nagađanja, što je suprotno tački 2 poglavlja Istinitost izveštavanja Kodeksa novinara. Takođe, prekršene su i tačke 3 i 4 istog poglavlja I. Prva, zato što se čitav tekst bazira na neimenovanim izvorima, anonimnim očevicima, upućenim licima, kao i zato što ti izvori iznose vrednosne sudove, a ne saopštavaju informacije, a druga zato što se tekst, koristeći incident kao povod, gotovo u celosti bavi ličnošću žalioca, a da nije zatražena ni njegova izjava. Ova tačka prekršena je i u odnosu na preporuku o konsultovanju dva nezavisna izvora kada ključne informacije potiču od anonimnog izvora, što je ovde slučaj.

Po oceni članova Komisije, prekršena je i tačka 5 poglavlja I s obzirom na to da se veći deo teksta zasniva na glasinama i da nije potkrepljen nikakvim dokazima.

Zbog svega navedenog, Komisija smatra i da je prekršena tačka 1 poglavlja V, a odnosi se na dužnu novinarsku pažnju.

Takođe, u tekstu se iznose detalji iz privatnog života žalioca, a za koje, bez obzira da li su tačni ili ne, ne postoji nikakav javni interes da budu saopšteni, jer podnosilac žalbe nije nosilac javne funkcije da bi njegovo pravo na privatnost bilo suženo. Detalji koji se iznose u

vezi sa njegovom osobinama i sklonostima nisu ni od kakvog značaja za javnost i portal saopštavanjem ovakvih glasina izlazi iz okvira Kodeksom novinara propisanog izveštavanja u skladu sa profesionalnim standardima.

Komisija smatra da nije prekršena tačku 3 poglavlja IV, koja se odnosi na pravo na pretpostavku nevinosti, a na koju je žalilac takođe ukazao, jer nije reč ni o kakvom krivičnom postupku, niti o optužbama za krivično delo.

Beograd, 30.11.2023.

Predsedavajuća

Nadežda Budimović